

Щоденний звіт № 209/2020

від 2 вересня 2020 року¹

Короткий виклад

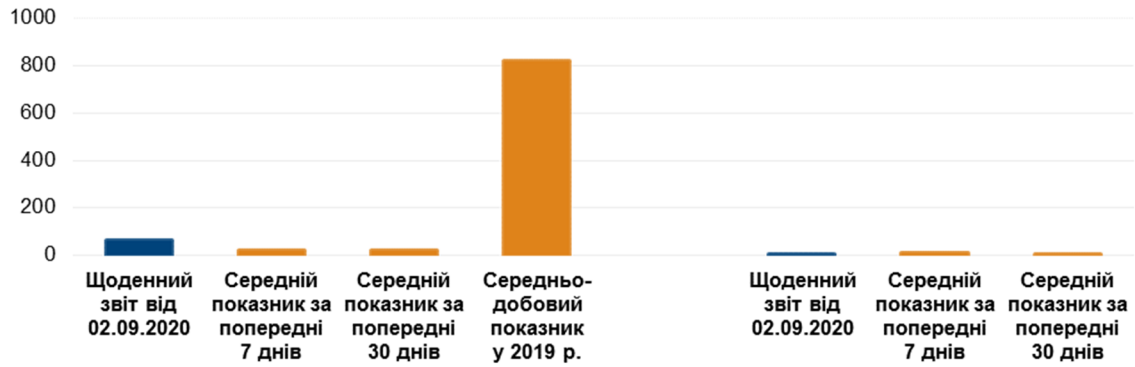
- Місія зафіксувала 63 порушення режиму припинення вогню в Луганській області, тимчасом не зафіксувавши жодного такого порушення в Донецькій області. Протягом попереднього звітного періоду, за спостереженнями СММ, у Донецькій області сталося 1 порушення режиму припинення вогню, тимчасом у Луганській області не зафіксовано жодного такого порушення.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг ситуації на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського. У вечірній час безпілотні літальні апарати СММ зафіксували присутність людей на ділянках розведення в районах Золотого та Петрівського.
- Місія констатувала, що на позиціях біля Щастя в Луганській області тривають будівельні роботи. СММ також зафіксувала будівельні матеріали на позиції у межах ділянки розведення в районі Петрівського, поблизу її південно-східного кута.
- Місія вперше зафіксувала протитанкові міни на дорозі поблизу мікрорайону Трудівські в Донецьку.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню і здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- СММ продовжувала спостерігати за ситуацією, в якій на тлі спалаху COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольних пунктах в'їзду-виїзду та відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій і Луганській областях.
- Місія і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 1 вересня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню²

К-ть зафіксованих порушень режиму припинення вогню³

К-ть зафіксованих вибухів⁴

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено у додатку. Протягом звітного періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 1 вересня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 02/09/2020

У Донецькій області СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередній звітний період](#) зафіксовано 1 порушення режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія зафіксувала 63 порушення режиму припинення вогню, зокрема 1 вибух невизначеного походження. Усі ці порушення сталися в районах на схід від н. п. Попасна (підконтрольний урядові, 69 км на захід від Луганська) (див. нижче). Протягом [попереднього звітнього періоду](#) таких порушень зафіксовано не було.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала загалом 893 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 149 вибухів, 2 невизначені боєприпаси, що пролетіли, та 13 освітлювальних ракет, а також 729 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого і Петрівського

1 вересня на ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) команда СММ бачила 3 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками із написом «СЦКК») між новою секцією мосту біля Станиці Луганської (15 км на північ від Луганська) і блокпостом збройних формувань південніше мосту.

Увечері 31 серпня у межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії виявив 2 осіб на колишній позиції збройних формувань неподалік від східного краю ділянки розведення, приблизно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

Протягом дня 1 вересня поблизу блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення команда СММ бачила 5 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками із написом «СЦКК»); троє з них (один був у захисному костюмі та ніс каністру з розпилювачем) зайшли углиб ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а потім повернулися назад. У цьому місці спостерігачі бачили, як 1 особа в захисному костюмі розпилювала з каністри дезінфікуючий засіб на автомобіль Місії, який прямував до непідконтрольних урядові районів.

Також у той же день за межами цієї ділянки розведення, орієнтовно за 500 м на південь від її південного краю, спостерігачі бачили робітників, які проводили вимірювання, а також виконували зварювальні та земляні роботи за допомогою важкої будівельної техніки.

30 серпня у межах ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії виявив будівельні матеріали з дерев'яними колодами та мішки з піском, складені на купу біля позиції збройних формувань поблизу південно-східного кута ділянки розведення (не зафіксовано за даними спостереження від 20 серпня 2020 року).

Крім того, увечері 31 серпня в межах цієї ділянки розведення БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 2 осіб на колишній позиції збройних формувань біля її південно-східного кута.

1 вересня, перебуваючи у 2 місцях поблизу цієї ділянки розведення, команди Місії відзначили там спокійну ситуацію.

Наявність мін у мікрорайоні Трудівські в Донецьку, а також поблизу Щастя в Луганській області

28 серпня на західній околиці мікрорайону Трудівські в Петровському районі н. п. Донецьк (непідконтрольний урядові) міні-БПЛА СММ вперше зафіксував 10 протитанкових мін, які були встановлені у 2 ряди та заблокували дорогу, що веде на захід до н. п. Мар'їнка (підконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) (не зафіксовано за даними спостереження від 21 серпня 2020 року). За оцінкою, ці міни належали збройним формуванням (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 5 травня 2020 року](#)).

31 серпня приблизно за 2 км на схід від н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) міні-БПЛА СММ [знову](#) зафіксував 36 протитанкових мін (ймовірно ТМ-62), встановлених у 3 ряди поперек автошляху Н21 орієнтовно за 150 м на південний схід від мосту в Щасті. За оцінкою, ці міни належали Збройним силам України.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁵

Місія зафіксувала бойові броньовані машини та зенітні установки в підконтрольних урядові районах Донецької області, а також у непідконтрольних урядові районах Луганської області (детальніше див. таблицю нижче).

31 серпня міні-БПЛА СММ виявив купи будівельних матеріалів та роботи з дообладнання військових позицій (які використовують) Збройних сил України приблизно за 330 м одна від іншої на північній і південній сторонах мосту в Щасті (не зафіксовано за даними спостереження від 21 серпня 2020 року).

Зусилля Місії зі сприяння уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

1 вересня СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення підготовки до будівельних робіт південніше південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), а також біля н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту в Щасті.

⁵ Зазначена в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Того ж дня Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення огляду та технічного обслуговування залізничного полотна, а також видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); ремонту об'єктів інфраструктури водопостачання поблизу непідконтрольних урядові н. п. Паньківка (16 км на північ від Луганська) і н. п. Ящикове (46 км на захід від Луганська); технічного обслуговування та ремонту ліній електропередачі поблизу непідконтрольних урядові н. п. Березівське (53 км на північний захід від Луганська), н. п. Голубівське (51 км на захід від Луганська), н. п. Сентянівка (кол. Фрунзе; 44 км на захід від Луганська) і Веселої Гори; а також робіт із розмінування у районах поблизу підконтрольних урядові н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська), н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська) і н. п. Геївка (27 км на північний захід від Луганська).

Крім того, Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

Заходи з протидії поширенню COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

31 серпня у Донецькій області спостерігачі відмітили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) біля н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) і відповідний блокпост збройних формувань поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) функціонували (для ознайомлення зі спостереженнями щодо останнього див. [Щоденний звіт СММ від 1 вересня 2020 року](#)).

Перебуваючи на КПВВ між 09:00 і 09:40, а також між 10:50 і 15:05, спостерігачі бачили сукупно 16 осіб (10 жінок і 5 чоловіків різного віку, у тому числі 1 дівчинку), 2 автомобілі та 2 мікроавтобуси (приблизно по 7 пасажирів різної статі та віку), які проходили/в'їжджали до підконтрольних урядові районів. Команда СММ також бачила 11 людей (6 жінок і 2 чоловіки різного віку, а також 3 дітей), 7 автомобілів та 1 автобус (близько 25 пасажирів різної статі та віку), які прямували до непідконтрольних урядові районів, а також 32 осіб (19 жінок і 3 чоловіків різного віку; а також 3 хлопчиків і 7 дівчат — усі молодші 16 років) у черзі в тому самому напрямку.

У Луганській області команда Місії зауважила, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту поблизу Станиці Луганської функціонували.

Перебуваючи на КПВВ приблизно о 08:45 і 10:45, спостерігачі бачили сукупно 480 осіб (різної статі та віку), які стояли у черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а сукупно 300 осіб (різної статі та віку) очікували в протилежному напрямку.

Того ж дня, перебуваючи біля блокпоста збройних формувань південніше мосту поблизу Станиці Луганської о 13:20, команда Місії бачила 2 жінок (різного віку) у черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а 10 осіб (6 жінок і 4 чоловіків різного віку) очікували в протилежному напрямку.

Протягом дня спостерігачі бачили 1 гольфкар, що перевозив людей між КПВВ і новою секцією мосту біля Станиці Луганської, та 1 маршрутний автобус, що

перевозив людей між блокпостом збройних формувань та автобусною зупинкою орієнтовно за 1,8 км на південь від мосту.

Ситуація з безпекою у південно-східній частині Херсонської області

1 вересня Місія констатувала спокійну ситуацію в пунктах пропуску між Херсонською областю і Кримом біля н. п. Каланчак (67 км на південний схід від Херсона) і н. п. Чонгар (163 км на південний схід від Херсона), а також у розташованих неподалік н. п. Генічеськ (176 км на схід від Херсона), н. п. Стрілкове (193 км на південний схід від Херсона), базі відпочинку «Валок» (205 км на південний схід від Херсона) і н. п. Скадовськ (62 км на південь від Херсона) — усі на південному сході Херсонської області.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

*Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 1 вересня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- Увечері 31 серпня під час виконання польоту над непідконтрольними урядові районами між н. п. Широка Балка (34 км на північний схід від Донецька) і н. п. Спартак (9 км на північ від Донецька), а також над районами поблизу н. п. Старомихайлівка (15 км на захід від Донецька), БПЛА СММ дальнього радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно

внаслідок глушіння). У ніч із 31 серпня на 1 вересня, виконуючи політ над н. п. Старогнатівка (підконтрольний урядові, 51 км на південь від Донецька), цей БПЛА зазнав впливу перешкод сигналу обох модулів GPS (за оцінкою, унаслідок глушіння).

- 1 вересня під час виконання польоту над районами поблизу н. п. Гранітне (підконтрольний урядові, 60 км на південь від Донецька) міні-БПЛА СММ зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння)⁶.

⁶ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця військової присутності та присутності військового типу у зоні безпеки

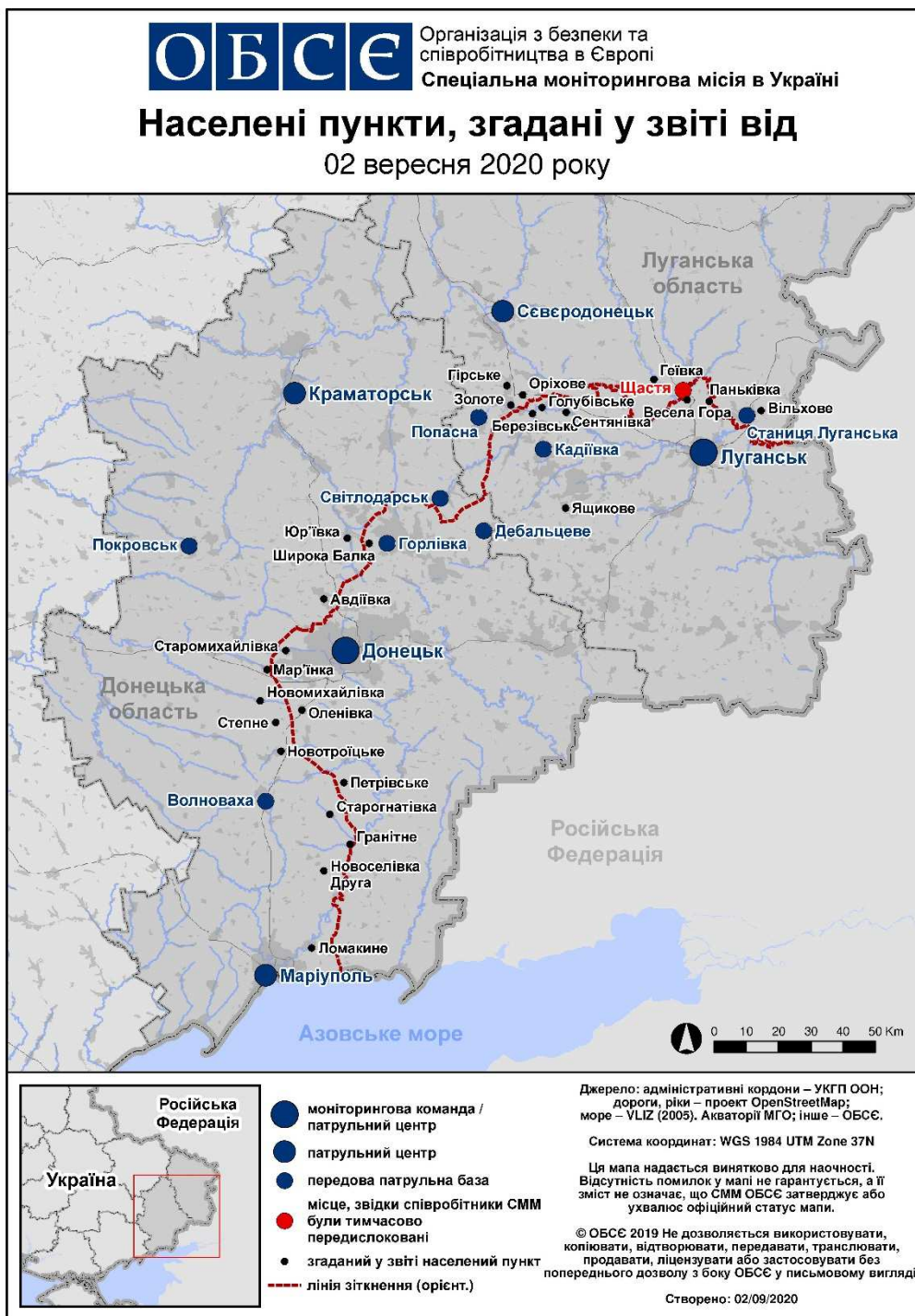
Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
31.08.2020	1	бронетранспортер (БТР-80)	поблизу н. п. Новомихайлівка (28 км на південний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	2	бойова машина піхоти (БМП-1)	поблизу н. п. Степне (29 км на південний захід від Донецька)	
	1	бойова броньована машина (невстановленого типу)		
	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	поблизу н. п. Новоселівка Друга (69 км на південь від Донецька)	
	1	бойова машина піхоти (БМП-1)		
	1	бойова броньована машина (невстановленого типу)		
	3	бойова машина піхоти (БМП-1)		
	1	бронетранспортер (типу МТ-ЛБ)		
1	бойова машина піхоти (БМП-1)	поблизу н. п. Авдіївка (17 км на північ від Донецька)		
01.09.2020	3	бронетранспортер (БТР-70)	поблизу н. п. Ломакине (93 км на південь від Донецька)	патруль
непідконтрольні уряду райони				
30.08.2020	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	поблизу 2 об'єктів біля Луганська	БПЛА малого радіуса дії
	2	бронетранспортер (БТР-80)		
	2	бойова інженерна машина (ІМР-2)		
	2	броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-2)		
	3	бронетранспортери (БТР-80 — 1 од., МТ-ЛБ — 2 од.)		

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 1 вересня 2020 р.⁷

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
Сх околиця н. п. Попасна (підконтрольний уряду, 69 км на Зх від Луганська)	2–3 км на ПдСх	чули	10	черга		стрілецька зброя	01.09, 16:30–16:45
	2–3 км на ПдСх	чули	14	постріл		стрілецька зброя	01.09, 16:30–16:45
	3–5 км на Сх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	01.09, 16:30–16:45
	2–3 км на ПдСх	чули	21	постріл		стрілецька зброя	01.09, 16:55–17:15
	2–3 км на ПдСх	чули	1	черга		стрілецька зброя	01.09, 16:55–17:15
	1–2 км на Сх	чули	16	постріл		стрілецька зброя	01.09, 17:23–18:05

⁷ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані вибухи і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей⁸

⁸ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).